Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0258

Riešenie problému nadnárodných represií voči obhajcom ľudských práv

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o riešení problému nadnárodných represií voči obhajcom ľudských práv (2025/2048(INI))

Európsky parlament,

– so zreteľom na Deklaráciu OSN o ochrancoch ľudských práv a na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva zo 4. apríla 2025 s názvom Obhajcovia ľudských práv a nové a vznikajúce technológie: ochrana obhajcov ľudských práv vrátane obhajkýň ľudských práv v digitálnom veku,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej články 3 a 21,

– so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie,

– so zreteľom na usmernenia EÚ o ochrancoch ľudských práv prijaté v júni 2004 a na svoje uznesenie zo 16. marca 2023 o usmerneniach EÚ o ochrancoch ľudských práv[1],

– so zreteľom na závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2025, ktoré boli prijaté 27. januára 2025,

– so zreteľom na akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2024, ktorý bol predĺžený do roku 2027,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách)[2],

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

---

1 Ú. v. EÚ C, C/2023/409, 23.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/409/oj.

2 Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

2024/1760 z 13. júna 2024 o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o zmene smernice (EÚ) 2019/1937 a nariadenia (EÚ) 2023/2859[3],

– so zreteľom na výročnú správu Komisie o ľudských právach a demokracii vo svete za rok 2024, ktorú vypracovala vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

– so zreteľom na svoju správu o prešetrení údajných prípadov porušenia práva Únie a nesprávneho úradného postupu pri jeho uplatňovaní v súvislosti s používaním softvéru Pegasus a rovnocenného sledovacieho špionážneho softvéru,

– so zreteľom na vyhlásenie vedúcich predstaviteľov skupiny G7 o nadnárodných represiách zo 17. júna 2025 a na dialóg viacerých zainteresovaných strán skupiny G7 o nadnárodných represiách z februára 2025,

– so zreteľom na štúdiu generálneho riaditeľstva pre vonkajšie politiky Únie z júna 2025 o nadnárodných represiách voči obhajcom ľudských práv: vplyv na občiansky priestor a zodpovednosť hostiteľských štátov,

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A10-0206/2025),

A. keďže nadnárodné represie sú dobre zdokumentovaným javom, ku ktorému dochádza v globálnom kontexte zhoršujúcich sa ľudských práv, zmenšujúceho sa občianskeho priestoru a rastúceho vplyvu čoraz represívnejších a asertívnych autoritárskych režimov;

B. keďže neexistuje všeobecne prijaté vymedzenie nadnárodných represií a oficiálne údaje sú obmedzené, čo je prekážkou v boji proti tomuto javu; keďže podľa organizácie Freedom House sa v období rokov 2014 – 2024 viac ako 25 % svetových vlád zapojilo do nadnárodných represií s 1 219 priamymi fyzickými incidentmi v 103 cieľových krajinách; keďže 10 režimov je zodpovedných za takmer 80 % všetkých prípadov nadnárodných represií, konkrétne Čína, Turecko, Tadžikistan, Rusko, Egypt, Kambodža, Turkménsko, Uzbekistan, Irán a Bielorusko; keďže krajiny v iných regiónoch, ako sú Kuba, Nikaragua a Venezuela v Latinskej Amerike, Saudská Arábia v Perzskom zálive a Eritrea v Afrike, sú tiež registrované ako páchatelia nadnárodných represií;

C. keďže Deklarácia OSN o ochrancoch ľudských práv definuje ochrancov ľudských práv ako jednotlivcov alebo skupiny, ktoré konajú s cieľom podporovať, chrániť alebo sa usilovať o ochranu a

---

[3] Ú. v. EÚ L, 2024/1760, 5.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1760/oj.

uplatňovanie ľudských práv a základných slobôd na národnej a medzinárodnej úrovni mierovými prostriedkami;

D. keďže obhajcovia ľudských práv sú kľúčovými spojencami EÚ, pokiaľ ide o obranu a podporu ľudských práv, demokracie a právneho štátu, ako aj o odsúdenie porušovania týchto práv; keďže vykonávanie usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv a súvisiacich záväzkov je naďalej nerovnomerné;

E. keďže obhajcovia ľudských práv sú na celom svete vystavení riziku nadnárodných represií, pričom v posledných rokoch bol zaznamenaný čoraz väčší počet prípadov; keďže mnohé prípady zostávajú neregistrované z obavy pred ďalšími odvetnými opatreniami;

F. keďže nadnárodné represie často ohrozujú bezpečnosť, zvrchovanosť a právny poriadok hostiteľských štátov a predstavujú systémové hrozby pre občiansky priestor, demokratické inštitúcie a právny štát na medzinárodnej úrovni, ako aj v rámci dotknutého štátu, o čom svedčia správy spravodajských služieb členských štátov a podobne zmýšľajúcich krajín;

G. keďže napriek rastúcemu povedomiu o existencii a rozsahu nadnárodných represií sú reakcie zahraničnej a domácej politiky EÚ na nadnárodné represie naďalej obmedzené a roztrieštené, čo vedie k znepokojujúcej medzere v ochrane ohrozených obhajcov ľudských práv;

H. keďže nové technológie, najmä špionážny softvér, ako je Pegasus, sú základným nástrojom moderných nadnárodných represií, ktorý vlády používajú na špionáž a sledovanie obhajcov ľudských práv;

I. keďže sociálne médiá a iné digitálne platformy poskytujú priaznivé prostredie pre nadnárodné represie, a to aj vo forme hackerských útokov, obťažovania na internete, zastrašovania a ohovárania a dezinformačných kampaní, ktoré sú úzko prepojené s tradičnými metódami nadnárodných represií voči obhajcom ľudských práv;

J. keďže digitálne nadnárodné represie čoraz viac využívajú charakter dvojakého použitia internetových technológií vrátane sociálnych médií a digitálnych platforiem, ktoré slúžia ako základné verejné priestory pre organizácie občianskej spoločnosti, obhajcov ľudských práv, novinárov, právnikov, blogerov a iné nezávislé hlasy na odhaľovanie zneužívania a presadzovanie základných slobôd; keďže autoritárski aktéri sa snažia zaplaviť, monitorovať, manipulovať alebo umlčať tieto platformy obťažovaním, dezinformáciami a dohľadom; keďže niektoré technologické spoločnosti niekedy zohrávali pasívnu alebo dokonca aktívnu úlohu pri uľahčovaní digitálnych represií, čím sa stali významnými faktormi umožňujúcimi nadnárodné represie;

K. keďže je potrebná väčšia transparentnosť, pokiaľ ide o to, ako

technologické spoločnosti reagujú na žiadosti vlád o odstránenie obsahu alebo prístup k informáciám o používateľoch;

L. keďže obhajkyne ľudských práv žijúce v exile a diaspóre čelia rodovo špecifickým formám nadnárodných represií, ako sú rodovo motivované obťažovanie, zneužívanie a zastrašovanie vedúce k stigmatizácii a sociálnej izolácii; keďže k rodovo motivovaným digitálnym nadnárodným represiám dochádza vtedy, keď štátne subjekty a subjekty prepojené so štátom zavádzajú digitálne technológie a využívajú rodové hľadisko a mizogýniu ako nástroj represie proti obhajkyniam ľudských práv s pobytom mimo ich krajín pôvodu;

M. keďže plné dodržiavanie harmonizovaných právnych rámcov v oblasti ľudských práv a bezpečné právne postavenie na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ znižujú vystavenie obhajcov ľudských práv nadnárodným represiám;

Nadnárodné represie voči obhajcom ľudských práv: rastúce trendy a hrozby

1. navrhuje, aby sa nadnárodné represie vymedzili ako útoky a hrozby zo strany štátov vrátane autoritárskych režimov a ich zástupcov, ktorých cieľom je brániť a presadzovať svoje záujmy prekračovaním štátnych hraníc s cieľom donútiť, kontrolovať alebo umlčať disidentov, politických oponentov, novinárov, aktivistov, obhajcov ľudských práv a členov diaspóry prostredníctvom širokej škály fyzických metód, ako sú cielené zabíjanie, únosy, násilie, obťažovanie a nútené návraty, zmiznutia a deportácie a strategické zneužívanie právnych nástrojov vrátane zneužívania konzulárnych služieb, postupov vydávania osôb alebo červených obežníkov a zatýkania, ako aj nefyzických metód, ako sú digitálne sledovanie, zastrašovanie, vydieranie a hrozby voči rodinám obhajcov ľudských práv;

2. odsudzuje všetky formy nadnárodných represií ako vážnu hrozbu pre medzinárodné právo v oblasti ľudských práv a porušovanie zvrchovanosti hostiteľských krajín prostredníctvom taktík zahraničného zasahovania; v tejto súvislosti zdôrazňuje potrebu prijať všeobecne dohodnuté vymedzenie nadnárodných represií a zintenzívniť spoločný boj proti tomuto javu prostredníctvom zavedeného právneho rámca na multilaterálnej, regionálnej a vnútroštátnej úrovni;

3. vyjadruje vážne znepokojenie nad eskaláciou nadnárodných represií; konštatuje, že počet prípadov nadnárodných represií je s najväčšou pravdepodobnosťou podhodnotený, keďže nadnárodné represie sa často vykonávajú skrytým spôsobom;

4. zdôrazňuje, že štátom podporované nadnárodné represie nadobúdajú čoraz zákernejšie formy vrátane fyzickej ujmy, mučenia, deportácie, sledovania, právneho nátlaku, ohováračských kampaní, digitálnych

hrozieb, nedobrovoľných zmiznutí a únosov, nútenej repatriácie, žiadostí o vydanie, zmrazenia majetku, hrozieb voči rodinným príslušníkom a nezákonného zabíjania;

5. zdôrazňuje a odsudzuje skutočnosť, že bývalý podpredseda Európskeho parlamentu Alejo Vidal-Quadras bol obeťou nadnárodných represií, ktorých sa dopustil Irán v rámci teroristického útoku zorganizovaného v členskom štáte EÚ;

6. odsudzuje autoritárske režimy a iných páchateľov a ich zástupcov na celom svete za to, že sa čoraz viac uchyľujú k digitálnym nadnárodným represiám; poukazuje na využívanie technológií založených na umelej inteligencii, špionážneho softvéru, hackovania a doxingu na účely obťažovania, sledovania, diskreditácie a zastrašovania obhajcov ľudských práv a jednotlivcov; zdôrazňuje, že digitálne nadnárodné represie zahŕňajú aj cenzúru založenú na obsahu vrátane využívania žiadostí o odstránenie obsahu, právnych hrozieb, tlaku na moderovanie obsahu a blokovania exilových médií s cieľom potlačiť alebo odstrániť informácie kritické voči autoritárskym režimom;

7. odsudzuje taktiku rodovo motivovaných digitálnych nadnárodných represií, ktorá sa v neúmernej miere zameriava na obhajkyne ľudských práv s pobytom mimo ich krajín pôvodu; je hlboko znepokojený nárastom sexuálneho zneužívania a hrozieb prostredníctvom digitálnych technológií, ktorých cieľom je diskreditovať obhajkyne ľudských práv a odradiť ich od pokračovania v činnosti;

8. odsudzuje páchateľov za vyvíjanie právneho a diplomatického tlaku, a to aj prostredníctvom politicky motivovaných červených obežníkov Interpolu a medzinárodnej inštitucionálnej protiteroristickej štruktúry, s cieľom požiadať o zatknutie a vydanie obhajcov ľudských práv v exile a cieľových osôb; ďalej odsudzuje zneužívanie označenia „terorista“, trestné stíhania v neprítomnosti a iné opatrenia administratívnej povahy, ako je odňatie občianstva, zamietnutie dokumentov súvisiacich s vízami, zákaz cestovania a vstupu a odopretie dokladov totožnosti a konzulárnych alebo bankových služieb;

9. vyjadruje vážne obavy v súvislosti s úlohou niektorých hostiteľských krajín, vrátane niektorých členských štátov EÚ, a neštátnych subjektov, ako sú poskytovatelia digitálnych služieb a iní sprostredkovatelia technológií, súkromné odvetvie špionážneho softvéru, bezpečnostní zmluvní partneri, súkromní detektívi, zločinecké organizácie a zástupcovia vrátane členov diaspóry, pri uľahčovaní nadnárodných represií, a to aj prostredníctvom spolupráce medzi pohraničnými a bezpečnostnými silami štátov;

10. okrem toho zdôrazňuje, že nadnárodné represie ako priama hrozba

pre zvrchovanosť a bezpečnosť štátov vrátane členských štátov EÚ umožňujú zahraničným štátnym aktérom zastrašovať, donucovať a kontrolovať za ich hranicami; pripomína, že hoci národná bezpečnosť zostáva vo výlučnej zodpovednosti členských štátov, rozsah a cezhraničný charakter týchto praktík si vyžadujú koordinovanú reakciu na úrovni EÚ vrátane iniciatív spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi, inštitúciami EÚ a aktérmi občianskej spoločnosti;

11. vyjadruje vážne obavy v súvislosti so zmenšovaním občianskeho priestoru a s umlčaním občanov z exilu, ktorých hlasy sú nápomocné pri dokumentovaní situácie v oblasti ľudských práv a porušovania ľudských práv autoritárskymi štátmi; pripomína, že obrana a podpora slobodných a demokratických spoločností, vrátane tých v bezprostrednom susedstve EÚ, je v strategickom záujme samotnej EÚ;

12. zdôrazňuje trvalú psychologickú záťaž nadnárodných represií na duševné zdravie a všeobecnú pohodu obetí a ich rodín vrátane ich pocitu bezpečnosti, duševnej integrity, sociálnych vzťahov a ich schopnosti pokračovať vo verejných činnostiach, čo v mnohých prípadoch vedie k dlhodobej traume, izolácii a vylúčeniu; dôrazne odsudzuje odvetné opatrenia páchateľov voči rodinám obhajcov ľudských práv žijúcich v zahraničí ako prostriedok nadnárodných represií; berie na vedomie obzvlášť odstrašujúci účinok nadnárodných represií aj medzi diaspórou a občianskou spoločnosťou žijúcou v exile;

13. zdôrazňuje, že je dôležité uznať, že nadnárodné represie voči obhajcom ľudských práv neúmerne postihujú tých, ktorí sú zraniteľní z dôvodu rasy, etnickej príslušnosti, náboženstva, pohlavia, sexuality, zdravotného postihnutia alebo sociálno-ekonomického postavenia;

14. zdôrazňuje, že v niektorých častiach sveta môžu byť novinári vystavení nadnárodným represiám, ktoré majú dlhodobé dôsledky na ich kariéru a osobnú bezpečnosť;

Začlenenie otázky nadnárodných represií do politík EÚ

15. vyzýva Komisiu, členské štáty a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ), aby sa systematicky zaoberali otázkou nadnárodných represií v kontexte doložiek o ľudských právach v dohodách EÚ v relevantných prípadoch a dialógov o ľudských právach s krajinami mimo EÚ a na ďalších fórach pre dvojstrannú a mnohostrannú spoluprácu, ako je Rada OSN pre ľudské práva;

16. naliehavo vyzýva ESVČ, aby pomáhala obhajcom ľudských práv a cieľovým osobám, vrátane disidentov, ktorí sú obeťami nadnárodných represií v krajinách mimo EÚ, prostredníctvom špecializovaných programov, ktorých cieľom je umožniť im pokračovať v práci v exile a zároveň zostať v bezpečí pred odvetnými opatreniami a agresiou;

17. vyzýva Komisiu a ESVČ, aby do akčného plánu EÚ v oblasti ľudských práv a demokracie na obdobie po roku 2027 a do usmernení EÚ o ochrancoch ľudských práv zahrnuli nadnárodné represie ako rastúcu hrozbu pre obhajcov ľudských práv a cieľových osôb, a aby zahrnuli konkrétne ustanovenia na ochranu a bezpečnosť obhajcov ľudských práv;

18. zdôrazňuje naliehavú potrebu riešiť na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ nedostatky v ochrane, s ktorými sa stretávajú obhajcovia ľudských práv, keď sú terčom cezhraničných nadnárodných represií; žiada, aby sa im poskytla rýchla, flexibilná, dostupná a trvalá podpora vrátane núdzovej podpory, dočasného premiestnenia a nástrojov a odbornej prípravy, ktoré im umožnia lepšie sa chrániť pred všetkými druhmi hrozieb a nezákonného sledovania, ktoré môžu predstavovať nadnárodné represie; zdôrazňuje potrebu poskytovať školenia v oblasti digitálnej a kybernetickej bezpečnosti, právnu pomoc a psychosociálnu podporu pre obhajcov ľudských práv postihnutých nadnárodnými represiami; považuje za mimoriadne dôležité, aby politiky a programy ochrany boli zamerané na obete, zohľadňovali rodové hľadisko, boli prierezové, inkluzívne a nediskriminačné;

19. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby dodržiavali svoje medzinárodné záväzky a zdôrazňuje, že právo požiadať o azyl má podľa Ženevského dohovoru zásadný význam pre ochranu osôb ohrozených prenasledovaním;

20. vyzýva členské štáty, aby čo najlepšie využili svoje vnútroštátne politiky a dostupné možnosti na formulovanie súdržnejšej, koordinovanejšej a predvídateľnejšej politiky pre osoby, na ktoré sa zameriavajú nadnárodné represie;

21. vyjadruje znepokojenie nad úlohou, ktorú zohrávajú veľvyslanectvá štátov zapojených do nadnárodných represií; poukazuje na zvýšené riziko pre obhajcov ľudských práv, ktorí potrebujú konzulárne služby, keď sú nútení spolupracovať s týmito veľvyslanectvami; vyzýva členské štáty, aby zvýšili tlak na veľvyslanectvá krajín zapojených do nadnárodných represií, ktoré sa nachádzajú na ich území, a aby nevyužívali svoje diplomatické miesta na zapájanie sa do snáh o umlčanie nesúhlasu v zahraničí v súlade s Viedenským dohovorom o konzulárnych stykoch;

Posilnenie koordinovaného monitorovania a zberu údajov

22. vyzýva ESVČ a členské štáty, aby v spolupráci s príslušnými inštitúciami, ako je Europol, koordinovali úsilie a zaviedli dostupné mechanizmy informovania, údajov, sledovania a podávania správ s cieľom zlepšiť zdokumentovanie prípadov nadnárodných represií na svojich územiach a uľahčiť rýchlu reakciu a vyšetrovanie, ak je to potrebné; vyzýva ESVČ, aby posilnila sieť kontaktných miest pre

cieľových obhajcov ľudských práv a jednotlivcov v delegáciách EÚ, ktorých úlohou je predkladať prípady orgánom v príslušnom hlavnom meste; domnieva sa, že takéto mechanizmy by mali byť prístupné občianskej spoločnosti, aby bolo možné riadne zaregistrovať jej príspevky;

23. vyzýva Komisiu, aby vytvorila centralizovaný mapovací mechanizmus na identifikáciu, monitorovanie a posudzovanie prípadov a zdieľanie varovaní o nadnárodných represiách voči obhajcom ľudských práv nachádzajúcim sa v EÚ, ktorý pomôže identifikovať nedostatky v politike EÚ, sformulovať primerané strategické reakcie a podporiť koordinované konanie medzi členskými štátmi;

24. vyzýva členské štáty, aby vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch kodifikovali nadnárodné represie s cieľom pomôcť vládnym inštitúciám identifikovať nadnárodné represie a predchádzať im; vyzýva členské štáty, aby v rámci svojich vlád zriadili národné kontaktné miesta pre potenciálne a skutočné obete nadnárodných represií a aby poskytli súbor nástrojov, v ktorom bude vysvetlené, ako takéto prípady hlásiť;

25. vyzýva členské štáty, Europol a Agentúru Európskej únie pre odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva (CEPOL), aby poskytovali odbornú prípravu v oblasti informovanosti o nadnárodných represiách, protiopatreniach a osobitných protokoloch hodnotenia rizík príslušným vládnym agentúram, externým poskytovateľom služieb a ich zamestnancom, najmä úradníkom v oblasti kybernetickej bezpečnosti a presadzovania práva a imigračným úradníkom a zamestnancom povereným vybavovaním žiadostí o víza a preskúmavaním žiadostí o vydanie a inými formami právnej spolupráce s krajinami mimo EÚ, so zameraním na digitálne sledovanie, riziká odvetných opatrení a zneužívanie právnych mechanizmov;

Riešenie rizík, ktoré predstavujú digitálne technológie ako faktory umožňujúce nadnárodné represie

26. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby uznali digitálne formy nadnárodných represií, vrátane dezinformačných kampaní zameraných na obhajcov ľudských práv, aby im predchádzali a bojovali proti nim, a aby zabezpečili ochranu obhajcov ľudských práv pred obťažovaním, zastrašovaním a cenzúrou na internete bez ohľadu na pôvod poskytovateľa služieb, umiestnenie digitálnej infraštruktúry alebo použité nástroje; vyzýva členské štáty EÚ, aby kriminalizovali zahraničné spravodajské činnosti zamerané na disidentov v exile ako formu digitálnych nadnárodných represií;

27. žiada členské štáty, aby uplatňovali prísny dohľad nad trhmi a operáciami špionážneho softvéru a sledovania, a to aj uplatňovaním povinnej náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv a nariadenia

EÚ o položkách s dvojakým použitím[4] pre všetkých vývozcov technológií so sídlom v EÚ, a aby zrušili vývoz licencií na špionážny softvér do krajín, v ktorých sú zdokumentované nadnárodné represie a porušovanie ľudských práv a kde existuje predvídateľné riziko, že tieto nástroje budú použité na umlčanie alebo potrestanie obhajcov ľudských práv alebo disentu; pripomína usmernenia Komisie o vývoze položiek kybernetického dohľadu z roku 2024, ktorých cieľom je zvýšiť informovanosť o rizikách spojených so zneužívaním technológií kybernetického dohľadu a poskytnúť vývozcom praktické nástroje na hodnotenie situácie v oblasti ľudských práv;

28. vyzýva členské štáty, aby vytvorili ľahko dostupné a bezpečné mechanizmy podávania správ, navrhnuté tak, aby rešpektovali a chránili súkromie používateľov, aby obhajcovia ľudských práv žijúci v exile alebo v diasporových komunitách mohli príslušným vládnym agentúram oznamovať svoje obavy z digitálnych nadnárodných represií; zdôrazňuje, že treba uznať osobitnú výzvu, ktorú predstavujú rodovo motivované digitálne nadnárodné represie, a osobitné dôsledky tohto typu represií na obhajkyne ľudských práv;

29. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, aby súkromné subjekty, najmä v odvetví technológií, niesli zodpovednosť za svoju úlohu v prípadoch, keď umožňujú digitálne nadnárodné represie; ďalej vyzýva na zverejňovanie správ o transparentnosti a na vytvorenie účinných mechanizmov podávania sťažností, ktoré budú prístupné obhajcom ľudských práv a iným ohrozeným jednotlivcom;

Zabezpečenie zodpovednosti a uplatňovanie sankcií

30. vyzýva EÚ, aby brala štáty a režimy, ktoré sa dopúšťajú nadnárodných represií, na zodpovednosť za porušovanie ľudských práv podľa Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, Dohovoru proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu a Dohovoru o právnom postavení utečencov, a aby zvážila uvalenie cielených sankcií na tieto štáty a na páchateľov nadnárodných represií proti obhajcom ľudských práv; naliehavo vyzýva EÚ, aby podporovala obete nadnárodných represií pri hľadaní nápravy prostredníctvom strategických súdnych sporov na Európskom súde pre ľudské práva;

31. odsudzuje skutočnosť, že k nadnárodným represiám dochádza aj na území členských štátov EÚ a v niektorých prípadoch za spoluúčasti samotných členských štátov; konštatuje, že nadnárodné represie umožňuje aj spolupráca medzi vládami;

---

[4] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/821 z 20. mája 2021, ktorým sa stanovuje režim Únie na kontrolu vývozov, sprostredkovania, technickej pomoci, tranzitu a transferu položiek s dvojakým použitím (Ú. v. EÚ L 206, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/821/oj).

32. zdôrazňuje, že EÚ a členské štáty musia dodržiavať povinnosť náležitej starostlivosti v oblasti ľudských práv v rámci vzťahov s vládami, o ktorých je známe, že sa zapájajú do nadnárodných represií voči obhajcom ľudských práv alebo ich umožňujú;

33. vyzýva EÚ, aby zvýšila financovanie mechanizmu ProtectDefenders.eu, rozšírila jeho mandát tak, aby zahŕňal obhajcov ľudských práv, ktorým hrozia nadnárodné represie v EÚ, a zvýšila financovanie organizácií občianskej spoločnosti pôsobiacich v oblasti ochrany ohrozených obhajcov ľudských práv a jednotlivcov;

34. vyzýva Komisiu, aby ďalej aktívne spolupracovala s Interpolom a Organizáciou Spojených národov, a to aj prostredníctvom vypracovania spoločného bezpečnostného rámca pre nadnárodné represie s cieľom ukončiť zneužívajúce, politicky motivované používanie červených obežníkov, modrých obežníkov, difúzií a žiadostí o vydanie; žiada, aby mandát Europolu zahŕňal otázku nadnárodných represií a posudzovanie súvisiacich incidentov a obežníkov Interpolu zameraných na obhajcov ľudských práv a iných jednotlivcov; vyzýva členské štáty, aby postupovali mimoriadne opatrne pri posudzovaní žiadostí o zatknutie a vydanie zo strany režimov, ktoré v minulosti zneužili červené obežníky;

35. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby využili všetky dostupné nástroje na ochranu obhajcov ľudských práv a cieľových osôb a na posilnenie národnej zvrchovanosti a demokratických hodnôt vrátane sankcií v rámci globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv (EU GHRSR/Magnitského akt EÚ), zákazov vydávania víz a vyhostenia diplomatov, o ktorých je známe, že sa podieľali na nadnárodných represiách; naliehavo vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku a členské štáty, aby zaradili nadnárodné represie ako kategóriu do globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv, a aby vypracovali zoznam osôb, ktoré sa dopustili nadnárodných represií; varuje, že neschopnosť predchádzať nadnárodným represiám a reagovať na ne ohrozuje dôveryhodnosť EÚ ako bezpečného útočiska pre tých, ktorí utekajú pred prenasledovaním a bránia ľudské práva;

36. vyzýva EÚ, jej členské štáty, Komisiu a ESVČ, aby zmobilizovali a skoordinovali všetky svoje nástroje na riešenie nadnárodných represií a zintenzívnili diplomatické vzťahy, a to aj prostredníctvom delegácií EÚ, s cieľom predchádzať taktikám nadnárodných represií zo strany krajín mimo EÚ a odrádzať od nich, a aby na tieto incidenty upozorňovali prostredníctvom verejných vyhlásení, čím sa zvýši informovanosť verejnosti; vyzýva na posilnenú koordináciu s podobne zmýšľajúcimi partnerskými krajinami v rámci skupiny G7 a iných príslušných medzinárodných fór;

°

° °

37. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.